

Regulatoriske utfordringer ved distribusjon av finansielle produkter

NFMF bransjeseminar 4. juni 2009

Tore Mydske, tmy@thommessen.no

Sverre Tyrhaug, sty@thommessen.no

Disposisjon

- ❑ Konsekvenser av produktets rettslige kategorisering
  - Særlig om betydning for distribusjon/rådgivning
- ❑ Investeringsrådgivning – en oppdatering
  - Særlig om Kredittilsynets "normer"
- ❑ Tilknyttede agenter
- ❑ Nye initiativ fra EU
  - Distribusjon av strukturerte produkter
  - Regulering av Alternative Investment Fund Managers

Produktets rettslige kategorisering

	PRODUKT-KONTROLL	PROSPEKT/ INFOKRAV	VIRKSOMHETSREGLER (KNYTTET TIL DISTRIBUSJON)
Omsettelige verdipapirer	Nei	Ja (vphl kap 7), men viktige "private placement" unntak	Er et "finansielt instrument", og virksomheten tilknyttet instrumentet utløser alminnelig konsesjonsplikt og virksomhetskrav (ordreformidling, rådgivning mv.)
Andeler i verdipapirfond (herunder spesialfond)	Ja, kombinert med omfattende plasseringsbegrensninger	Ja, vpfl. § 7-2 flg.	Er et "finansielt instrument", og virksomhet tilknyttet instrumentet utløser i utgangspunktet alminnelig konsesjonsplikt og virksomhetskrav (ordreformidling, rådgivning mv.). Særlige regler gjelder for forvaltningsselskap for verdipapirfond.
KS-andeler m.v. (typisk eiendom, shipping)	Nei	Selskapsrettslige krav til tegningsinnbydelse. Tilbud av aksjer i hovedmann kan utløse prospektplikt	Nei, men "god forretningsskikk" gjelder for virksomhet som drives av verdipapirforetak
Forsikring m/ investeringsvalg	Nei (dog omfattende regulering av "utsteder")	Krav til forsikringsvilkår og informasjon (FAL)	Særlige regler for forsikringsformidling
Sammensatte Produkter	Nei	Omfattende opplysningskrav i forskriften. Kan i tillegg utløse prospektplikt hvis obligasjon	Konsesjonsplikt hvis obligasjon, ikke hvis innskudd (har da bankkonsesjon). God forretningsskikk gjelder uansett hvis verdipapirforetak (og agenter)

Konsekvenser av rettslig kategorisering

- ❑ Nærmere om grensen mellom:
  - Omsettelige verdipapirer
  - Andeler i verdipapirfond (herunder spesialfond)
  - KS-andeler mv.
  - Forsikring med investeringsvalg
  - Utenlandske fondskonstruksjoner
  - "Sammensatte produkter"
- ❑ Nye EU-regler adresserer dette

Investeringsrådgivning

Investeringsrådgivning – sentrale forhold

- ❑ Snever definisjon av "rådgivning"
- ❑ Krav til kundekategorisering
- ❑ Egnethetstestens sentrale elementer
  - Investeringsmål?
  - Evne til å bære risiko?
  - Evne til å forstå risiko?
- ❑ Forbud mot å motta vederlag fra andre enn kunden
- ❑ Forholdet til reglene om god forretningsskikk

Kredittilsynets "normer"

1. Verdipapirforetaket skal tilby det beste av sammenlignbare produkter
    - Kan ikke tolkes bokstavelig, og innebærer ingen plikt til å "finne frem til det objektive beste produktet". Hva er igjen av normen da?
  2. Kostnadsstrukturen i produktet kan ikke redusere avkastningspotensialet vesentlig
    - Omfatter både pris på tjeneste og pris på produkt
  3. Andelen av innbetalt beløp som tilfaller verdipapirforetaket må stå i rimelig forhold til den merverdi verdipapirforetaket tilfører
    - Ordreformidling vs. rådgivning
    - Distribusjon vs. produksjon/forvaltning
    - Krav om positiv avkastning for at rådgivning skal gi merverdi?
- ☐ *Normene er langt på vei bekreftet av Finansdepartementet*

Enkelte refleksjoner

- Uheldig regelverksteknikk
- Norm nr. 1 og 3 etter vår vurdering ikke i samsvar med MiFID
- Nødvendig med slike normer ved siden av egnethetskravet?

Tilknyttede agenter

Generelt om tilknyttede agenter

❑ Oversikt – vphl. § 10-16

- En slags franchisevirksomhet – foretakets "forlengede arm"
- Agenter kan utføre enkelte investeringstjenester uten konsesjon
- Kan bare opptre for ett verdipapirforetak, og foretaket er fullt ut ansvarlig for agentens virksomhet

❑ Nye forskrifter har vært på høring

- Har nasjonalt handlingsrom til å innføre strengere regler for norske agenter av norske foretak
- Agenten må være egnet og skikket
- Annen virksomhet må ha naturlig sammenheng med de tjenester som ytes (forsikringsagent, bank, forsikring)
- Regulering av antall ansatte i agentnettverket
  - 5x flere ansatte i foretaket enn i agentnettverket (banker og Posten er unntatt)
  - Konkurransemessige konsekvenser
- Virkeområdet for utenlandske agenter

Nye EU-regler

Strukturerte produkter

- ❑ EU-kommisjonens "Communication on Packaged Retail Investment Products (PRIIPs)"
- ❑ Foreslår nytt direktiv for salg til forbrukere ("retail") av verdipapirfond/UCITS, hedgefond, innskudd/BMA, obligasjoner, livsforsikringsprodukter mv
- ❑ Krav til informasjon
  - Basert på reglene for UCITS/verdipapirfond
  - Key Information Document (KID) – videreføring av forenklet prospekt regimet for verdipapirfond
  - Klargjøring nødvendig vedrørende informasjon om antatt avkastning
- ❑ Salg gjennom verdipapirforetak
  - Hensiktsmessighets- og egnethetstest basert på MiFID-reglene
- ❑ Produktprodusenten får et generelt ansvar for å klarere at produktet er egnet for retaildistribusjon

Ny regulering av forvaltere av hedgefond/PE-fond

- ❑ Direktiv forslag om "Alternative Investment Fund Managers"
  - Først og fremst betydning innen PE- og hedgefond bransjene
  - Gjelder for forvaltere med mer enn MEUR 100 under forvaltning, men grensen er MEUR 500 for typiske PE-/VC-fond
- ❑ Dagens regulering i Norge av hedgefond og PE-fond
- ❑ Nærmere om innholdet i direktivforslaget
  - Konesjonskrav
  - Informasjonskrav
  - Uavhengig verdsettelse
  - Depotordning
  - Virksomhetskrav
  - Kapitalkrav
  - Begrensninger på utkontraktering
  - "Passporting"